ZUZA PESTKA Z NATURY

„Z Natury Pestka” Zuzanna Pestka · NIP 8762325822

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

wersja pełna

Podstawa prawna: rozdział 4b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 110)

Data wprowadzenia: 15.08.2024
Osoba odpowiedzialna za wdrożenie i stosowanie Standardów: Zuzanna Pestka
Termin kolejnej oceny i aktualizacji: nie później niż 15.08.2028 (nie rzadziej niż raz na 2 lata)

§1. Postanowienia ogólne i zakres stosowania

Niniejszy dokument stanowi Standardy Ochrony Małoletnich (dalej: „Standardy") wprowadzone przez Zuzannę Pestkę, prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą „Z Natury Pestka" Zuzanna Pestka (NIP 8762325822), w związku z obowiązkiem wynikającym z art. 22b i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (dalej: „Ustawa").

Zuzanna Pestka jest organizatorem działalności rekreacyjnej oraz związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich w rozumieniu art. 22b Ustawy. Standardy obejmują wszystkie formy zajęć prowadzonych w ramach działalności, w szczególności:

— spacery i wyprawy terenowe polegające na obserwacji ptaków i przyrody przy użyciu sprzętu optycznego, połączone z opowieścią o gatunkach, ich zwyczajach, formach ochrony przyrody i etyce obserwacji;

— zajęcia w sali (prelekcje z warsztatami) z prezentacją multimedialną, rekwizytami przyrodniczymi i obserwacją pod lupą / binokularem;

— pokazy obrączkowania ptaków prowadzone na podstawie posiadanej licencji obrączkarskiej;

— kółko ornitologiczne dla dzieci w wieku 8–18 lat, odbywające się cyklicznie raz w miesiącu, podczas którego dzieci przebywają z prowadzącą bez obecności rodziców w terenie.

Standardy dotyczą małoletnich uczestników zajęć w wieku od 3 do 18 lat oraz każdej osoby dopuszczonej przez Zuzannę Pestkę do prowadzenia lub współprowadzenia zajęć z udziałem małoletnich — obecnie wyłącznie Zuzanny Pestki, a w przyszłości również ewentualnych współpracowników.

> *Uwaga: działalność nie zatrudnia pracowników. Wszędzie tam, gdzie Ustawa odnosi się do „pracodawcy", w niniejszym dokumencie rozumie się przez to Zuzannę Pestkę jako organizatora działalności.*

Definicje

— Małoletni — osoba, która nie ukończyła 18. roku życia.

— Opiekun — rodzic, opiekun prawny lub faktyczny małoletniego, a w przypadku zajęć grupowych dla przedszkoli/szkół — również nauczyciel lub inna osoba sprawująca w danym momencie pieczę nad grupą.

— Osoba prowadząca zajęcia — Zuza Pestka oraz każda osoba dopuszczona przez nią do samodzielnego lub wspólnego prowadzenia zajęć z udziałem małoletnich.

— Krzywdzenie małoletniego — każde zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie, które zagraża prawidłowemu rozwojowi i dobrostanowi dziecka, w tym przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna oraz zaniedbanie.

§2. Bezpieczne relacje między osobą prowadzącą zajęcia a małoletnimi

Osobę prowadzącą zajęcia obowiązują następujące zasady, oparte na modelu zachowań niedozwolonych stosowanym w branży turystycznej i edukacyjnej:

Zachowania niedozwolone

— nawiązywanie z dzieckiem kontaktu fizycznego w zakresie nieuzasadnionym charakterem zajęć (np. przekazaniem sprzętu optycznego, zapewnieniem bezpieczeństwa w terenie);

— inicjowanie lub podtrzymywanie z dzieckiem relacji poza zajęciami, bez wiedzy i zgody opiekuna;

— stosowanie wobec dziecka jakiejkolwiek formy przemocy fizycznej lub psychicznej, w tym poniżania, ośmieszania czy krzyku;

— zwracanie się do dzieci w sposób niestosowny, zawierający podteksty seksualne lub naruszający ich godność;

— fotografowanie lub nagrywanie wizerunku dziecka bez zgody opiekuna, poza sytuacjami zdjęć grupowych z całych zajęć, na które zgoda została udzielona zbiorczo;

— oddalanie się z dzieckiem od grupy lub miejsca prowadzenia zajęć bez uzasadnionej przyczyny i bez wiedzy opiekuna;

— pozostawanie sam na sam z dzieckiem w sytuacji, która nie jest uzasadniona przebiegiem zajęć (np. w zamkniętym pomieszczeniu, poza polem widoczności innych osób).

Zasady pożądane

— traktowanie wszystkich dzieci równo, sprawiedliwie i z poszanowaniem ich godności oraz indywidualnych potrzeb;

— prowadzenie zajęć w sposób jawny i przewidywalny — trasa, program i zasady bezpieczeństwa są znane opiekunom przed rozpoczęciem zajęć;

— reagowanie i informowanie opiekuna w każdej sytuacji, w której dziecko zgłasza dyskomfort, niepokój lub potrzebę wsparcia.

§3. Bezpieczne relacje między małoletnimi (kółko ornitologiczne)

Ponieważ kółko ornitologiczne jest zajęciem o charakterze cyklicznym, w którym dzieci regularnie przebywają razem, dodatkowo obowiązują zasady dotyczące relacji między samymi uczestnikami:

— niedopuszczalne jest stosowanie przez dzieci wobec siebie przemocy fizycznej lub psychicznej, wyśmiewania, wykluczania z grupy lub innych form poniżania;

— osoba prowadząca zajęcia aktywnie obserwuje relacje w grupie i reaguje na pierwsze sygnały konfliktu, izolowania jednego z uczestników lub niepokojących zachowań między dziećmi;

— w razie eskalacji konfliktu osoba prowadząca przerywa aktywność, rozmawia osobno z zaangażowanymi dziećmi i informuje ich opiekunów po zajęciach;

— dzieci są zachęcane do zgłaszania prowadzącej sytuacji, w których czują się niekomfortowo — również tych dotyczących innych uczestników.

§4. Urządzenia elektroniczne i ochrona przed treściami szkodliwymi

Zasady dotyczą przede wszystkim kółka ornitologicznego jako zajęć o regularnym, grupowym charakterze:

— zajęcia terenowe kółka prowadzone są z naciskiem na obserwację przyrody „na żywo” — korzystanie z prywatnych telefonów w trakcie aktywności terenowych nie jest częścią programu i jest ograniczane do przerw oraz sytuacji uzasadnionych (np. kontakt z opiekunem);

— prowadząca nie udostępnia dzieciom dostępu do Internetu w ramach zajęć i nie zachęca do korzystania z sieci w ich trakcie;

— jeśli dziecko korzysta z własnego urządzenia z dostępem do Internetu poza kontrolą prowadzącej, prowadząca nie ponosi odpowiedzialności za treści, do których dziecko uzyskuje dostęp, ale reaguje, jeśli zauważy niepokojące treści lub sytuacje związane z korzystaniem z urządzenia;

— zdjęcia i nagrania z zajęć wykonywane przez prowadzącą wykorzystywane są wyłącznie zgodnie z zakresem zgody udzielonej przez opiekuna (zob. § 12 i wzór zgody w pakiecie wdrożeniowym).

§5. Identyfikacja uczestników i rola opiekunów

Sposób sprawowania opieki nad dzieckiem zależy od formatu zajęć:

— zajęcia dla przedszkoli i szkół — dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela lub innego opiekuna grupy przez cały czas trwania zajęć; nauczyciel odpowiada za identyfikację i bezpieczeństwo dzieci ze swojej grupy;

— wycieczki prywatne z udziałem rodzica lub innych członków rodziny — dziecko pozostaje pod bezpośrednią opieką obecnego opiekuna;

— kółko ornitologiczne — dziecko jest powierzane prowadzącej wyłącznie po uprzednim podpisaniu przez rodzica pisemnej zgody (zob. wzór w pakiecie wdrożeniowym); po zakończeniu zajęć terenowych (4–5 godzin) dziecko jest odbierane osobiście przez rodzica lub inną osobę wskazaną w zgodzie.

W przypadku kółka ornitologicznego rodzic ma możliwość pozostawania w zasięgu wzroku grupy podczas zajęć terenowych, jeśli sobie tego życzy.

§6. Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia

Jeżeli osoba prowadząca zajęcia poweźmie podejrzenie, że dobro małoletniego jest zagrożone — niezależnie od tego, czy źródłem zagrożenia jest osoba dorosła, inne dziecko, czy sama osoba prowadząca zajęcia — postępuje według następujących kroków:

— 1. Zapewnia dziecku bezpieczeństwo w danej chwili — w miarę możliwości oddziela dziecko od źródła zagrożenia, nie pozostawiając go samego.

— 2. Wysłuchuje dziecko spokojnie, bez naciskania na szczegóły, bez oceniania i bez obiecywania, że informacja pozostanie tajemnicą.

— 3. Nie konfrontuje się samodzielnie z osobą podejrzaną o krzywdzenie dziecka.

— 4. Dokumentuje zdarzenie możliwie szybko po jego zaistnieniu (data, okoliczności, dosłowne, o ile to możliwe, słowa dziecka) — zob. rejestr zgłoszeń w pakiecie wdrożeniowym.

— 5. W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego niezwłocznie zawiadamia Policję (tel. 112 lub 997) lub prokuraturę.

— 6. W przypadku podejrzenia demoralizacji lub sytuacji zagrażającej dobru dziecka, niebędącej przestępstwem, zawiadamia właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka sąd opiekuńczy.

> *Działalność Zuzanny Pestki nie posiada uprawnień do wszczynania procedury „Niebieskie Karty" — to uprawnienie zarezerwowane dla wskazanych w ustawie instytucji (m.in. policji, ośrodków pomocy społecznej, placówek oświatowych, ochrony zdrowia). W razie podejrzenia przemocy domowej właściwym krokiem jest zawiadomienie Policji lub ośrodka pomocy społecznej właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka.*

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń

Zgłoszenia dotyczące bezpieczeństwa dziecka — również te dotyczące zachowania samej Zuzanny Pestki — przyjmuje:

— Zuzanna Pestka — tel. +48 783 271 569, e-mail: zuz.pestka@gmail.com;

— gdy zgłoszenie dotyczy Zuzanny Pestki: Policja (tel. 112) lub Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 (bezpłatny, codziennie).

§7. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Po ujawnieniu lub zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka podejmowane są następujące działania:

— dziecku zapewnia się poczucie bezpieczeństwa i informuje, że dobrze zrobiło, mówiąc o zdarzeniu;

— o zdarzeniu informowany jest opiekun dziecka — chyba że to on jest osobą podejrzewaną o krzywdzenie, wówczas informacja kierowana jest bezpośrednio do odpowiednich służb (Policja, sąd opiekuńczy, ośrodek pomocy społecznej);

— w razie potrzeby wskazywane są dziecku i opiekunowi dostępne formy wsparcia specjalistycznego, w tym: Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę) oraz lokalne ośrodki interwencji kryzysowej;

— dalszy udział dziecka w zajęciach ustalany jest indywidualnie, z uwzględnieniem jego dobra i w porozumieniu z opiekunem niezaangażowanym w krzywdzenie.

§8. Dzieci ze szczególnymi potrzebami

W przypadku zgłoszenia przez opiekuna, że dziecko ma niepełnosprawność lub szczególne potrzeby (np. sensoryczne, komunikacyjne, zdrowotne), prowadząca ustala z opiekunem przed zajęciami, jakie dostosowania są potrzebne, oraz zwraca szczególną uwagę na to, że typowe sygnały niepokoju mogą u takiego dziecka wyglądać inaczej niż u pozostałych uczestników.

§9. Kompetencje i przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia

Zuzanna Pestka, jako jedyna osoba prowadząca zajęcia, zapoznaje się z treścią niniejszych Standardów i potwierdza to pisemnym oświadczeniem (zob. pakiet wdrożeniowy). Rekomendowane jest również odbycie dostępnego szkolenia lub webinaru dotyczącego ochrony małoletnich (np. materiały Ministerstwa Sprawiedliwości lub Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę), a fakt jego odbycia — udokumentowanie (zaświadczenie, potwierdzenie udziału).

Jeżeli w przyszłości do prowadzenia lub współprowadzenia zajęć z udziałem małoletnich zostanie dopuszczona inna osoba (np. współpracujący ornitolog lub edukator), przed dopuszczeniem jej do takiej działalności stosuje się procedurę opisaną w § 10, a osoba ta zapoznaje się ze Standardami i podpisuje analogiczne oświadczenie.

§10. Weryfikacja osób dopuszczanych do zajęć z małoletnimi

Zgodnie z art. 21 i art. 21a Ustawy, przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub rozwijaniem zainteresowań małoletnich, każda osoba prowadząca takie zajęcia — w tym Zuzanna Pestka jako właścicielka jednoosobowej działalności gospodarczej — podlega weryfikacji:

— sprawdzeniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSPTS), a wydruk potwierdzający wynik sprawdzenia jest przechowywany w dokumentacji;

— uzyskaniu informacji z Krajowego Rejestru Karnego (KRK) lub — gdy uzyskanie zaświadczenia nie jest możliwe — złożeniu oświadczenia o niekaralności;

— złożeniu oświadczenia o państwach zamieszkania w okresie ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa.

Praktyczny sposób przeprowadzenia weryfikacji oraz wzory oświadczeń znajdują się w osobnym dokumencie: „Pakiet wdrożeniowy — dokumenty do Standardów Ochrony Małoletnich”.

§11. Przetwarzanie danych osobowych małoletnich

W związku z prowadzeniem zajęć zbierane są następujące dane: imię i nazwisko dziecka, wiek, dane kontaktowe opiekuna, a w przypadku kółka ornitologicznego — dodatkowo informacje potrzebne do zapewnienia bezpieczeństwa (np. telefon kontaktowy, kontakt alarmowy). W niektórych przypadkach, za zgodą opiekuna, wykonywane są zdjęcia z zajęć wykorzystywane w celach promocyjnych (strona internetowa, media społecznościowe).

— podstawą przetwarzania danych jest zgoda opiekuna oraz — w zakresie wynikającym z Ustawy — obowiązek prawny;

— dane przechowywane są przez okres niezbędny do realizacji zajęć oraz przez okres wynikający z przepisów (w tym okres przedawnienia ewentualnych roszczeń);

— opiekunowi przysługuje prawo dostępu do danych dziecka, ich sprostowania, usunięcia oraz wycofania zgody na wykorzystanie wizerunku w dowolnym momencie.

§12. Udostępnianie Standardów

— Pełna wersja Standardów jest publikowana na stronie internetowej zuzapestka.pl oraz udostępniana opiekunom na ich prośbę.

— Wersja uproszczona, w języku dostosowanym do zrozumienia przez dziecko, jest przekazywana uczestnikom kółka ornitologicznego na początku udziału w zajęciach (zob. Załącznik nr 1).

§13. Dokumentowanie zgłoszeń i incydentów

Każde zgłoszenie lub ujawniony incydent zagrażający dobru małoletniego jest dokumentowany pisemnie (data, opis okoliczności, podjęte działania) i przechowywany w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym, przez okres nie krótszy niż wynikający z przepisów o przedawnieniu. Wzór rejestru znajduje się w pakiecie wdrożeniowym.

§14. Przegląd i aktualizacja Standardów

Standardy podlegają ocenie i — w razie potrzeby — aktualizacji nie rzadziej niż raz na 2 lata, a także każdorazowo w przypadku zmiany przepisów prawa lub istotnej zmiany charakteru prowadzonej działalności. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane pisemnie.

_____

Zuzanna Pestka, data i podpis

Załącznik nr 1 — wersja uproszczona (dla dzieci)

Cześć! 🤗

Jestem Zuza i bardzo cieszę się, że jesteś ze mną na kółku ornitologicznym!

Chcę, żebyś podczas naszych spotkań czuł/a się bezpiecznie i dobrze — dlatego mamy kilka ważnych zasad.

Na co możesz liczyć

- Traktuję Cię z szacunkiem, tak samo jak wszystkich innych uczestników.
- Zawsze możesz zapytać, jeśli czegoś nie rozumiesz albo się czegoś boisz.
- Jeśli coś Cię zaniepokoi (w zachowaniu innej osoby, innego dziecka, albo nawet moim) możesz mi o tym powiedzieć. Nie będziesz mieć przeze mnie kłopotów.
- Jeśli wolisz porozmawiać z kimś innym niż ja, możesz zadzwonić na Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111. To bezpłatny numer, dostępny codziennie i możesz zadzwonić anonimowo.

Kilka zasad, które nas obowiązują

- Nikt — ani ja, ani inne dzieci — nie może Cię straszyć, wyśmiewać, popychać ani w żaden sposób krzywdzić.
- Nie robię Ci zdjęć ani nie nagrywam bez zgody Twojej i Twoich rodziców.
- Zawsze wiesz, gdzie jesteśmy i co robimy — nie zabieram nikogo „na bok” bez wiedzy grupy i rodziców.
- Po zajęciach terenowych zawsze odbiera Cię osoba, którą wskazali Twoi rodzice.

Ważne numery

- **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111 (bezpłatny, codziennie)**
- **Numer alarmowy: 112**

Dziękuję, że jesteś częścią naszej grupy.

Razem uczymy się patrzeć na przyrodę i dbamy o to, żeby każdy czuł się przy tym bezpiecznie!